Schoolondersteuningsprofiel

De Vrijheit

2019-2020

Basisschool De Vrijheit

Besproken in team en MR

Positief advies van MR 25-09-2019

Inhoud

Inleiding 2
1. Passend onderwijs 3
1.1 Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJmond 3
1.2 Passend onderwijs op De Vrijheit 3
1.3 Handelingsgericht werken 4
2. Basisondersteuning 5
2.1 Basiskwaliteit 5
2.2 Planmatig werken 6
2.3 Preventieve en lichte curatieve interventies 7
2.4 Ondersteuningsstructuur 11
3. Extra ondersteuning 15
3.1. Procedure handelingsgericht arrangeren ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
3.2. Toelaatbaarheidsverklaring S(B)O 15
4. Exclusie 16
Basis- en (licht) curatieve extra ondersteuning in schema 17

Inleiding

Dit schoolondersteuningsprofiel is een aanvulling op het schoolplan van De Vrijheit. U leest hier welke mogelijkheden onze school heeft voor de ondersteuning van leerlingen met uiteenlopende en specifieke onderwijsbehoeften.

Onze school is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJmond. Binnen dit samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van passend onderwijs op de verschillende scholen. Deze afspraken zijn vastgelegd en terug te vinden in het ondersteuningsplan 2016-2020 en in de notitie basisondersteuning, beide van het SWV PO IJmond. In deze laatste notitie staat beschreven wat scholen minimaal moeten kunnen bieden aan ondersteuning.

In dit profiel wordt de visie van onze school op passend onderwijs beschreven. Daarnaast vormt het een schoolspecifieke uitwerking van de afspraken die binnen het samenwerkingsverband zijn gemaakt. Er valt te lezen welke ondersteuning wordt geboden aan onze leerlingen en op welke wijze deze ondersteuning binnen de school is georganiseerd. Daarmee worden ook de grenzen van de mogelijkheden op school aangegeven.

Tot slot vindt u in dit schoolondersteuningsprofiel een 'checklist op één A4'. Hier is in één oogopslag terug te vinden welke ondersteuning de school biedt. Profielen zijn globaal vergelijkbaar op de site www.passendonderwijsijmond.nl. Zo ontstaat er een overzicht van de ondersteuning die binnen het samenwerkingsverband PO IJmond geboden wordt.

1. Passend onderwijs

1.1 Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJmond

"Het samenwerkingsverband huldigt de visie van thuisnabij onderwijs voor zoveel mogelijk leerlingen, ook als er extra ondersteuning nodig is. Dat betekent dat er gedacht wordt vanuit mogelijkheden van kinderen en niet vanuit beperkingen (SWV Passend Onderwijs IJmond, 2014)."

Algemene doelen van het samenwerkingsverband :

1. Het verzorgen van een dekkend aanbod voor alle leerlingen
2. Goede samenwerking met ketenpartners
3. Versterken passend onderwijs door het faciliteren van scholen
4. Ondersteuning van scholen door het beschikbaar stellen van expertise en deskundig personeel
5. Vertrouwen en verantwoordelijkheid geven aan direct betrokkenen m.b.t. ontwikkelen en faciliteren van arrangementen
6. Informeren en ondersteunen van ouders
7. Toewijzen, beheren en beheersbaar houden van financiën

Binnen het samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over de gewenste basisondersteuning op de scholen. De zeven principes van handelingsgericht werken zijn uitgangspunt op alle scholen in het samenwerkingsverband.
Zie: Ondersteuningsplan SWV Passend Onderwijs IJmond 2016-2020

1.2 Passend onderwijs op De Vrijheit

De Vrijheit is een reguliere basisschool. De school realiseert waar mogelijk thuisnabij onderwijs voor de kinderen uit de schoolomgeving. Uitgangspunt is dat kinderen zich kunnen ontwikkelen naar hun eigen mogelijkheden. Daarbij is het van belang de ondersteuningsbehoeften van kinderen tijdig te signaleren en in kaart te brengen. De school doet dit in samenwerking met ouders en kinderen, waarbij de ouders gezien worden als ervaringsdeskundige en pedagogische partner.
Bij het realiseren van passend onderwijs wordt niet alleen gekeken naar de mogelijkheden van het kind, maar ook naar de mogelijkheden van de school zelf, zodat zo goed mogelijk kan worden aangesloten bij de ondersteuningsbehoeften van elk kind.
Vanuit het SWV krijgt iedere school extra geld om passend onderwijs te verwezenlijken. Jaarlijks wordt daarover ook verantwoording afgelegd. Bij het organiseren van passend onderwijs kan een beroep gedaan worden op expertise vanuit het SWV.

Soms heeft een kind meer ondersteuning nodig dan de school vanuit de eigen middelen kan bieden. In een enkel geval zal samen met de ouders worden gezocht naar een plaats op een andere school met een beter passend aanbod. Hierin worden school en ouders ondersteund door het samenwerkingsverband en het schoolbestuur.

1.3 Handelingsgericht werken

Handelingsgericht werken staat aan de basis van het realiseren van passend onderwijs op onze school. Daarbij is het belangrijk vooruit te kijken en preventief en planmatig te handelen.

Uitgangspunten handelingsgericht werken:

1. We zijn doelgericht in ons denken en handelen;
2. We herkennen ondersteuningsbehoeften van de leerlingen en hebben oog voor de ondersteuningsbehoefte van leerkrachten en ouders. De ondersteuningsbehoeften van leerlingen staan centraal;
3. Er is afstemming en wisselwerking tussen kind, leerkracht, leerstof, ouders, klas, school;
4. De leerkracht maakt het verschil. Leerkrachten spelen een belangrijke rol;
5. Positieve aspecten en factoren zijn van groot belang en worden benut;
6. Er is een constructieve samenwerking tussen ouders, leerkracht en leerling;
7. We werken systematisch, cyclisch. transparant en planmatig.

Samenwerken met ouders

Ouders en leerkrachten werken samen aan een gemeenschappelijk doel: de optimale ontwikkeling van het kind. Ouders zijn als ervaringsdeskundigen verantwoordelijk voor de opvoeding. Zij kennen hun kind het langst en het best. Leerkrachten, zorgcoördinator en directie zijn als onderwijsprofessionals verantwoordelijk voor het onderwijs op school. Ouders en school profiteren van elkaars deskundigheid en kennis als het gaat om de ontwikkeling van het kind.

Zie: schema Ondersteuningsroute binnen de school, paragraaf 2.4.1.

En wat wil de leerling zelf?

De meeste kinderen kunnen zelf aangeven wat ze goed kunnen en wat ze moeilijk vinden. Op De Vrijheit gebruiken we een portfolio en betrekken we zo de leerlingen bij het reflecteren op hun eigen leerproces en bij het bepalen van eigen leerdoelen. Samen met het kind wordt bedacht wat nodig is om het gestelde doel te bereiken.
In bijzondere gevallen voert de leerkracht of zorgcoördinator gesprekken met de leerling. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van het formulier “Hoe denk jij erover?.

2. Basisondersteuning

"Basisondersteuning is de door de gezamenlijke schoolbesturen afgesproken mate van ondersteuning die elke school in het samenwerkingsverband minimaal biedt. Het kan zijn dat leerlingen meer vragen dan de afgesproken basisondersteuning, dan wordt gesproken over extra ondersteuning of arrangementen. Afspraken over de basisondersteuning zijn vastgelegd in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband (SWV Passend Onderwijs IJmond, 2014)."
De vier aspecten van basisondersteuning zijn:

1. Basiskwaliteit
2. Planmatig werken
3. Ondersteuningsstructuur
4. Preventieve en lichte curatieve interventies

2.1 Basiskwaliteit

"De minimale onderwijskwaliteit die gemeten wordt door de inspectie van het onderwijs met behulp van het toezichtkader. Scholen die onder basistoezicht van de inspectie van het onderwijs vallen, hebben hun basiskwaliteit op orde. (SWV Passend Onderwijs IJmond, 2014)

Scholen hebben de opdracht voortdurend aan de kwaliteit te werken. Deze kwaliteitszorg wordt volgens een cyclisch proces georganiseerd en uitgevoerd. Op alle niveaus in de school stellen we onszelf de vraag hoe we het onderwijs nog verder kunnen optimaliseren. De inzet, kennis en vaardigheden van de leerkracht worden afgestemd met de doelen van de school. Het bepalen van de kwaliteit van ons onderwijs is geen eenmalig iets maar een doorlopend proces.
In de beleidsnotitie "Je kan het niet alleen", van Stichting Fedra staat beschreven hoe de scholen hun kwaliteitsbeleid vormgeven en welke instrumenten daarbij gebruikt worden.

2.2 Planmatig werken

"De wijze waarop de school nagaat welke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften leerlingen hebben, daarop een passend onderwijsaanbod organiseert en dat evalueert (SWV Passend Onderwijs IJmond, 2014)".

2.2.1 De cyclus handelingsgericht werken

We stellen de onderwijsbehoefte van de kinderen centraal en proberen alles in de omgeving van het kind af te stemmen op wat het kind nodig heeft. De leerkracht heeft daarin een centrale rol. We kennen daarbij een positieve insteek en gaan op zoek naar de kansen die er zijn, kijken wat een leerling wel kan in plaats van deze vast te leggen op wat hij niet kan.
Een constructieve samenwerking met de ouders is voorwaardelijk. Daarbij is een goede communicatie van belang en is het goed de verwachtingen en verantwoordelijkheden duidelijk uit te spreken.

We werken doelgericht in een cyclus. Door het uitvoeren van deze cyclus wordt telkens gekeken naar wat leerlingen nodig hebben, worden doelen gesteld en wordt geëvalueerd of die doelen ook behaald zijn. En of er naar aanleiding van de evaluaties andere interventies nodig zijn. Dit proces speelt zich af op leerling-, groeps- en schoolniveau en wordt voor verschillende ontwikkelingsgebieden beschreven in de didactische groepsoverzichten en groepsplannen.
De onderwijsbehoeften van de leerlingen staan centraal en zijn het uitgangspunt, waarbij in de instructie, bij het inoefenen en bij de verwerking gedifferentieerd wordt.

In de beleidsstukken rond zorg van de school wordt deze werkwijze uitgebreid beschreven.

In de cyclus onderscheiden we de volgende fasen:
a. Waarnemen
-analyseren van resultaten en evalueren groepsplan en verzamelen leerlingengegevens in didactisch groepsoverzicht
-signaleren van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
b. Begrijpen
-benoemen van specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen
c. Plannen
-clusteren van leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften
-opstellen van het (groeps)plan
d. Realiseren
-uitvoeren van het (groeps)plan

De taken en verantwoordelijkheden, procedures en instrumenten zijn beschreven in de beleidstukken rond zorg van de school.

2.3 Preventieve en lichte curatieve interventies

2.3.1 Signalering van ondersteuningsbehoeften

In het didactisch groepsoverzicht staat voor iedere leerling beschreven of er een specifieke onderwijsbehoefte is op een bepaald terrein. Om tijdig te signaleren wat een kind nodig heeft gebruiken we een aantal instrumenten voor alle kinderen en een aantal specifieke instrumenten in individuele gevallen. Als we als school tijdig signaleren is het mogelijk en vaak afdoende om preventief en snel te interveniëren.
De volgende instrumenten worden gebruikt:

a. Toetsen en overzichten van de verschillende methodes.
b. CITO leerlingvolgsysteem:
   Groep 3 t/m 8: Rekenen & Wiskunde, Begrijpend Lezen, Technisch Lezen (DMT), Spelling;
c. Observatiesysteem kleuters; Leer- en ontwikkelingslijnen jonge kind Driestar/ Parnassys
d. Toetsen Beginnende Geletterdheid groep 1 en 2;
e. Signalering aanvankelijk technisch lezen groep 3;
f. Leerlingvolgsysteem voor sociale competentie, de Sociale Competentie Observatielijst (SCOL)
g. Sociogrammen; in specifieke gevallen
h. Observatie leerkracht;
i. In specifieke gevallen gebruiken we de CITO Screening dyslexie, Kijkpuntenlijst het jonge kind, Utrechtse getallentoets, PI dictee, Motorische Screening.

2.3.2 Ondersteuning bij het leren

Er wordt bij alle leerlingen bekeken welke onderwijsbehoefte er is en deze is uitgangspunt voor het leren. Wat heeft deze leerling nodig om een volgende stap in de ontwikkeling te kunnen maken? Het team is vaardig om op een werkbare manier om te gaan met deze onderwijsbehoefte. Daarbij wordt uitgegaan van een gedifferentieerde instructie, inoefening en verwerking op in ieder geval drie niveaus. Individuele leerlijnen en handelingsplannen zijn uitzondering.
We vinden het belangrijk om bij onze leerlingen uit te gaan van kansen, van wat ze wel kunnen en daarmee de ontwikkeling verder in te zetten. Dit laatste is vooral van belang bij leerlingen die moeite hebben in en bij hun functioneren.
Ook bij leerlingen die meer begaafd zijn streven we ernaar een passend en dus meer uitdagend aanbod te bieden.

Aanbod voor leerlingen met ernstige lees-spellingsproblemen of dyslexie

Deskundigheid	Dyslexiespecialist
Voorziening	Extra leesondersteuning Vloeiend en Vlot, Ralfi lezen, Connect Screeningsinstrument Dyslexie CITO, Protocol risicolezer (afspraken rond screening e.d.) Dyslexie protocol (steunpunt dyslexie)
Gebouw	Extra ruimte in de school en in de groep
Samenwerking met externe partners	Diverse externe partners

Aanbod voor leerlingen met ernstige rekenproblemen of dyscalculie

Deskundigheid	Zorgcoördinator voorziet leerkrachten van expertise indien er sprake is van rekenproblemen. De bekendheid met het protocol ERWD is zeker bij leerkrachten niet voldoende nog.
Voorziening	Voor leerlingen met rekenproblemen is er een aanpak bij de methode op niveau. De leerling krijgt rekenwerk op maat en er worden in de bovenbouw m.b.v. Passende Perspectieven Rekenen beredeneerd keuzes gemaakt in het aanbod in een enkel afzonderlijk geval. Met behulp van de verwerking in Gynzy kan maatwerk worden geboden. Als extra materialen kunnen Rekentijger, Kien en Bolleboos ingezet worden bij heel sterke leerlingen. Protocol Ernstige RekenWiskunde-problemen en Dyscaculie
Gebouw	Extra ruimte in de school, studieplein, en in de groep
Samenwerking met externe partners	Diverse externe partners

Aanbod voor leerlingen met meer dan gemiddelde intelligentie

Deskundigheid	Zorgcoördinator, eigen leerkracht en leerkracht met expertise
Voorziening	Scholing leerkracht en zorgcoördinator, Talentenbeleid Vrijheit, Onze methode en werkwijze biedt veel extra mogelijkheden om maatwerk te bieden. Verder worden, ook kijkend naar de leerling, extra materialen voor rekenen en wiskunde en voor de taalontwikkeling ingezet en wordt er gewerkt met aanvullende en uitdagende onderzoeksvragen.
Gebouw	Extra ruimte in de school; studieplein.
Samenwerking met externe partners	Diverse externe partners

Aanbod voor leerlingen met minder dan gemiddelde intelligentie

Deskundigheid	Zorgcoördinator voorziet leerkrachten van expertise. De leerkrachten zijn vaardig en hebben kennis waarmee ze met minder goed presterende kinderen kunnen omgaan. In de organisatie in de groep is ruimte voor verlengde instructie wanneer dat nodig is. Binnen de taal- en rekenmethode kan een passend aanbod worden gerealiseerd.
Voorziening	Voor de individuele leerling worden indien nodig buiten de methoden, verdere passende materialen gezocht en ingezet. Scholing leerkracht en zorgcoördinator, naslagwerk
Gebouw	Extra ruimte in de school en in de groep

Samenwerking met externe partners	Diverse externe partners

2.3.3 Ondersteuning bij sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag

Preventief handelen
Door handelingsgericht vooruit te kijken en duidelijke verwachtingen te scheppen kunnen preventief gedragsproblemen worden voorkomen. Een positief pedagogisch klimaat is daarbij een voorwaarde. We hebben op onze school vijf schoolregels die overal zichtbaar zijn en aan iedereen bekend zijn. In de groep is veel aandacht voor groepsvormende activiteiten, groepsregels en groepsprocessen.

Programma of methode voor sociale veiligheid
De school gebruikt voor sociale veiligheid: 'Leefstijl', een programma voor sociaal- en emotionele vaardigheden als basis. Onderdelen zoals pesten worden jaarlijks uitgebreid behandeld. De afspraken hierover worden per groep gemaakt en onderhouden. In het 'Beleidsplan sociale veiligheid' is beschreven hoe de school de sociale veiligheid tot stand brengt en borgt. Ook mediawijsheid en pesten middels internet worden in het programma besproken.
De school heeft een anti-pestcoördinator aangesteld om zaken rond pesten te monitoren en te coördineren. Jaarlijks wordt de beleving van de sociale veiligheid onder de leerlingen in de bovenbouw gemeten. Ook de inspectie heeft inzicht in de resultaten van deze meting.

Aanbod voor leerlingen met lichte sociaal emotionele problematiek

Deskundigheid	Zorgcoördinator voorziet leerkrachten van expertise Anti-pestcoördinator
Aandacht en tijd	De leerkracht heeft altijd oog voor de sociaal emotionele ontwikkeling en is vaardig om hier op te anticiperen
Voorziening	Leerkrachten en zorgcoördinator Groepsvormende activiteiten. Scol en sociogrammen. Leefstijl.
Gebouw	In de groep
Samenwerking met externe partners	Diverse externe partners

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

In het 'Beleidsplan sociale veiligheid' is beschreven hoe de school de veiligheid van de kinderen tot stand brengt en borgt. Binnen Stichting Fedra werken alle scholen volgens de meldcode kindermishandeling. In een protocol voor de hele stichting is deze werkwijze beschreven.

2.3.4 Ondersteuning bij motorische ontwikkeling

Aanbod voor leerlingen met (lichte) motorische ondersteuningsbehoeften

Deskundigheid	De leerkracht
Aandacht en tijd	De leerkracht heeft altijd oog voor de motorische ontwikkeling en is vaardig om hier op te anticiperen
Voorziening	Observaties Screeningslijst motoriek
Gebouw	Tijdens het buitenspelen, de lessen bewegingsonderwijs en in de klas
Samenwerking met externe partners	Vakleerkracht bewegingsonderwijs. Ouders, Medewerker Passend Onderwijs, Heliomare

Medische handelingen

Bij de Stichting Fedra wordt, indien nodig, per individuele leerling een protocol voor medische handelingen vastgelegd. In dit persoonlijk medisch protocol worden de verantwoordelijkheden over het uitvoeren van medische handelingen bij de leerling vastgelegd (bijvoorbeeld bij diabetes). Dit protocol wordt door de bovenschoolse beleidsadviseur in overleg met ouders en school opgesteld. Het protocol wordt door bestuur, ouders en school ondertekend.

2.4 Ondersteuningsstructuur

"De ondersteuningsstructuur is de wijze waarop de school de ondersteuning aantoonbaar heeft georganiseerd, ernaar handelt en met andere organisaties en specialisten samenwerkt."

2.4.1 Ondersteuningsroute binnen school (SWV Passend Onderwijs IJmond, 2014)

School en leerkrachten	Interactie met ouders
Stap1 Leerkracht in de groep observeert, signaleert, voert kindgesprek en werkt handelingsgericht.	Leerkracht in gesprek met ouders, delen zorgen, uitwisselen ervaringen, afstemmen aanpak.
Stap 2 Leerkracht overlegt met collega(s). Leerlingbespreking / intercollegiale consultatie	Leerkracht informeert ouders en wisselt ervaringen uit (maak gebruik van expertise ouders).
Stap 3 Leerkracht overlegt met zorgcoördinator: -wat /wie is er nodig binnen school?	Iedere vijf weken is er een groepsbespreking tussen de leerkrachte en het pedagogisch team. Daarin wordt de ontwikkeling van de gehele groep en van individuele leerlingen besproken en samen wordt gekeken wat er nodig is.
Stap 4 **a**. Zorgcoördinator /leerkracht hebben consultatief overleg **b.** Zorgcoördinator /leerkracht hebben consultatief overleg met begeleider passend onderwijs SWV **c.** (eventueel) Start TOPdossier	Ouders zijn op de hoogte van het gesprek en geven toestemming. Zij kunnen bij het gesprek worden uitgenodigd.
Stap 5 Overleg ondersteuningsteam. Leerkracht brengt leerling in en levert de relevante informatie aan.	Ouders geven toestemming voor bespreking in het ondersteuningsteam. Ouders kunnen worden uitgenodigd bij bespreking in ondersteuningsteam.
Stap 6 **a.** Indien basisondersteuning: afspraken intern **b.** Indien extra ondersteuning of verwijzing SBO/SO	Toelichting aan ouders wat ze kunnen verwachten. Route schetsen.
Stap 7 Arrangeergesprek met relevante partners betrokkenen (TOPdossier)	Ouders uitnodigen bij bespreking.

2.4.2 Ondersteuningsteam

Het groot ondersteuningsteam komt *op afroep* een aantal keer per schooljaar bijeen. In dit ondersteuningsteam staan vragen rond de ondersteuningsbehoeften en mogelijkheden van kind, ouders en school centraal.

Samenstelling ondersteuningsteam:

- Leerkracht
- Zorgcoördinator (bereidt voor en maakt notulen)
- Begeleider passend onderwijs SWV
- Schoolmaatschappelijk werker/CJG coach (op afroep)
- Directeur (voorzitter)

Ouders en externe begeleiders kunnen bij een bijeenkomst van het ondersteuningsteam worden uitgenodigd.

Op schoolniveau is er het overleg in het klein ondersteuningsteam en in de groepsbesprekingen. Dit is een overleg tussen het pedagogisch team en de leerkracht. Het doel van dit overleg is het volgen van risicoleerlingen, het vroegtijdig signaleren van zorgen bij een leerling of leerkracht of in een groep en het ondersteunen van de leerkracht .

Voor het inzetten van extra ondersteuning vanuit het SWV op school is het voorwaardelijk dat de leerling is besproken in het groot ondersteuningsteam en er een TOPdossier is gestart.

2.4.3 Het TOPdossier

Als een kind vast dreigt te lopen in het onderwijsleerproces worden de ouders daarover door de leerkracht geïnformeerd. Zie 'Ondersteuningsroute binnen school'

Het eerste deel van het TOPdossier is een middel om de ondersteuningsbehoeften van een leerling in kaart te brengen. Relevante gegevens, bevorderende en belemmerende factoren worden eerst samen met ouders en op ondersteuningsniveau besproken en indien gewenst daarna beschreven. Ouders dienen hier wel schriftelijk toestemming voor te geven via een accordering in het eerste deel van het document.

Het TOPdossier kan tevens als voorbereiding op- en verslaglegging van de eventuele bespreking in het groot ondersteuningsteam dienen.
De zorgcoördinator coördineert het invullen en archiveren van de documenten.

Bij aanvraag voor een verwijzing naar het speciaal (basis) onderwijs is een volledig ingevuld document, inclusief Ontwikkel Perspectief verplicht.

2.4.4 Begeleider passend onderwijs SWV

Aan de school is een begeleider passend onderwijs vanuit het samenwerkingsverband verbonden.
Doel van de ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband is om het niveau van de basisondersteuning en preventieve en licht curatieve interventies te optimaliseren en om eventuele (curatieve) interventies te plegen waardoor passend onderwijs georganiseerd kan worden en verwijzing naar het s(b)o minimaal wordt..

De begeleider kan worden ingeschakeld als er vragen zijn rondom de ondersteuning op individueel- groeps- en schoolniveau. De begeleider heeft zitting in het groot ondersteuningsteam en is procesbegeleider bij de arrangeergesprekken. School is en blijft ten alle tijden eigenaar van het ondersteuningstraject.

2.4.5 Samenwerking met CJG/ jeugdmaatschappelijk werk

In het voorjaar van 2015 heeft de gemeente Beverwijk subsidie vrijgemaakt voor jeugdmaatschappelijk werk op alle basisscholen in Beverwijk en Wijk aan Zee. De Vrijheit is daar één van. Jeugdmaatschappelijk werk is een preventieve voorziening t.b.v. het welbevinden van een leerling. Door in een vroeg stadium mee te denken met ouders en de school kunnen mogelijk grotere moeilijkheden voorkomen worden. Een jeugdmaatschappelijk werker is gespecialiseerd in de combinatie van (jeugd)hulpverlening en onderwijs en werkt nauw samen met de zorgcoördinator van de school en indien nodig met de leerkracht. De jeugdmaatschappelijk werker kan kort durend ondersteuning bieden aan ouders en/of leerlingen (bijvoorbeeld bij rouw, faalangst, echtscheiding, weinig weerbaarheid etc.), maar ook helpen verhelderen van oorzaken m.b.t. zorgen rondom gedrag, leren en/of welbevinden. Zo nodig ouders en leerling begeleiden naar passende gespecialiseerde hulpverlening.

Verwijsindex

Bij ernstige zorgen om leerlingen met een complexe of zorgelijke thuissituatie kan worden overwogen een leerling aan te melden voor de verwijsindex.
Binnen de school is één zorgcoördinator aangewezen als contactpersoon. Zij is als enige bevoegd een melding bij de verwijsindex te doen.
Melding geschiedt alleen na overleg met de directeur en met medeweten van de ouders.
Doel van een melding is zicht te krijgen op de in het gezin aanwezige hulpverlening en om duidelijk te krijgen welke instantie de coördinatie van de hulpverlening op zich neemt. Bij een ‘match’ nemen hulpverlenende instanties en school contact met elkaar op. De instantie met de meeste bevoegdheden is verplicht de zorg rond het gezin te coördineren. Dit is nooit de school.

2.4.6 Deskundigheid en taakverdeling in de ondersteuningsstructuur binnen de school

Functie/ deskundigheid	Taak
Leerkracht	Verantwoordelijk voor het onderwijs in de groep. Voert de basisondersteuning in de groep uit. De leerkracht is eigenaar van het primaire proces en is dossiereigenaar. De leerkracht heeft basiskennis en vaardigheden op het gebied van (lichte) ondersteuningsbehoeften bij leren en gedrag. Zij volgt systematisch de ontwikkeling en leerresultaten van de kinderen. Onderhoudt contact met ouders en kind. Draagt mede zorg voor het leerling-dossier en het invullen van documenten. De leerkracht hoeft dit niet alleen te doen, ondersteuning en begeleiding en een goede duidelijke zorgstructuur en organisatie zijn noodzakelijk om de leerkracht optimaal te laten functioneren.
Zorgcoördinator	Levert bijdrage aan de ontwikkeling, coördinatie en uitvoering van basisondersteuning in de school, waaronder opbrengstgericht werken. De zorgcoördinator zorgt dat alle processen die gericht zijn op het aanbieden van passend onderwijs op elkaar zijn afgestemd en geeft indien nodig een aanzet tot beleidsontwikkeling. Ondersteunt en coacht leraren bij het bieden van passend onderwijs. Onderhoudt contacten met ouders, kind, externen. Verzorgt agenda ondersteuningsteam. Coördineert het invullen van documenten en het bijhouden van het leerling-dossier. Verzorgt aanvraag van arrangementen. Samen met de directeur vormt de zorgcoördinator het pedagogisch team.
Directeur	Eindverantwoordelijk voor het gehele schoolbeleid, waaronder de uitvoering van passend onderwijs en het opbrengstgericht werken. Faciliteert en ondersteunt leerkracht en zorgcoördinator waar nodig en is verantwoordelijk voor een positief werkklimaat en een organisatie die de leerkracht in staat stelt optimaal te functioneren. Voorzitter van het ondersteuningsteam. Onderhoudt contacten met ouders, kind, leerkrachten , zorgcoördinator, bestuur, externen.

2.4.8 Leerling-dossier

Voor elke leerling is er een leerling-dossier. Hierin is opgenomen:

- de leerlingenadministratie;
- rapportages:
- uitslagen van toetsresultaten;
- gegevens uit het leerlingvolgsysteem;
- eventuele observaties
- verslagen van gesprekken met ouders;
- afspraken die er over de leerling zijn gemaakt;
- eventueel medisch protocol bij bv. epilepsie of diabetes mellitus
- eventueel het onderwijskundig rapport.

3. Extra ondersteuning

"Extra ondersteuning is ondersteuning die niet binnen de basisondersteuning kan worden geboden. Hier is bijvoorbeeld extra personeel, een speciale aanpak of aangepaste leer- of hulpmiddelen nodig. Dit kan in de vorm van extra ondersteuning op een basisschool of in de vorm van (tijdelijke) plaatsing op een SO/SBO school (SWV Passend onderwijs IJmond, 2014)."

3.1. Procedure handelingsgericht arrangeren

Voor de leerling die extra ondersteuning nodig heeft gaan alle betrokkenen met elkaar in gesprek. Wat zijn de onderwijsbehoeften van deze leerling? Wat is er nodig aan ondersteuning? Met de antwoorden op deze en andere vragen wordt met elkaar een plan op maat gemaakt. De school krijgt jaarlijks een bedrag per leerling om passend onderwijs te kunnen organiseren. In heel bijzondere gevallen kunnen extra gelden via het bestuur worden aangevraagd.

Voor de aanvraag van een arrangement dient de school een TOPdossier, inclusief ontwikkelingsperspectiefplan, op te stellen.

3.2. Toelaatbaarheidsverklaring S(B)O

Wanneer de school in samenwerking met het samenwerkingsverband de extra ondersteuning niet kan bieden wordt samen met de ouders gekeken naar een meer passende onderwijsplek. In samenspraak met de ouders vraagt de school bij het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidverklaring aan. Bij toekenning hiervan kan een kind geplaatst worden op het speciaal (basis)onderwijs. Een plaatsing in het speciaal basisonderwijs is in principe van tijdelijke aard, een plaatsing in het speciaal onderwijs kan tijdelijk dan wel structureel tot 12/13 jarige leeftijd zijn.
Er kunnen verschillende typen toelaatbaarheidverklaring afgegeven worden:

- Speciaal basisonderwijs
- Speciaal onderwijs
  - categorie I (cognitief zeer beperkt, lichamelijk gehandicapt, langdurig ziek, psychiatrisch)
  - categorie II (lichamelijk gehandicapt én cognitief zeer beperkt)
  - categorie III (ernstig meervoudig gehandicapten én cognitief zeer beperkt)

Voor de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring s(b)o dient de school een volledig TOPdossier, inclusief ontwikkelperspectiefplan, op te stellen.

4. Exclusie

Op De Vrijheit is veel mogelijk en is er het streven om alle kinderen uit Wijk aan Zee in hun eigen dorp naar school te laten gaan. Toch zijn er ook grenzen aan de kwaliteit van de ondersteuning en begeleiding die we kunnen bieden. Dit heeft te maken met de aandacht van de leerkracht die er voor alle kinderen in de groep moet zijn. De zorg voor een leerling en de duur en intensiteit van de extra ondersteuning moet inpasbaar zijn in de bestaande structuur in de school en groep.

Binnen de mogelijkheden van (De Vrijheit) zijn wij handelingsverlegen:

- Wanneer de veiligheid van de leerling zelf, medeleerlingen of de leerkracht(en) in gevaar komt.
- Er sprake is van extreme stapeling van problematiek bij de leerling.
- De zorg van een leerling zeer specifieke expertise vraagt, die wij niet kunnen bieden of inkopen.
- We bij de leerling niet of nauwelijks nog ontwikkeling zien en niet in staat zijn deze op gang te brengen en dus handelingsverlegen zijn in het ondersteunen van het ontwikkelingsproces.

Basis- en (licht) curatieve extra ondersteuning in schema

School: De Vrijheit **Bestuur: Fedra**

Basisondersteuning

Onze basiskwaliteit:
De Vrijheit hanteert een samenhangend systeem van instrumenten en procedures om leerlingen in hun ontwikkeling te volgen. Een waardevolle aanvulling op de informatie uit de verschillende toetsen en observatieinstrumenten vormen de leerlingportfolio's, waarover de leerkrachten met de leerlingen en hun ouders het gesprek aangaan. Om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de verschillen in onderwijsbehoeften van de leerlingen, werkt de school bij de verschillende leergebieden met een basisgroep, een groep die verlengde instructie nodig heeft en een groep die extra uitdaging aan kan. Leraren leggen deze werkwijze vast in groepsplannen. Hiermee heeft de school de preventieve begeleiding van mogelijke leerproblemen goed op orde. Als basis voor planmatig werken stellen leraren didactische groepsoverzichten op, waarin ze voor alle leerlingen aangeven of en zo ja welke speciale aandachtspunten gelden. Leerlingen die extra zorg nodig hebben, krijgen extra instructie en aanpassingen in oefenstof en werk.

wit = niet aanwezig geel = in ontwikkeling groen = voldoende aanwezig blauw = excellent	wit	geel	groen	blauw
Handelingsgericht werken			x	
Planmatig werken			x	
Ondersteuningsstructuur			x	
Preventieve en licht curatieve interventies:				
Aanbod voor leerlingen met dyslexie			x	
Aanbod voor leerlingen met ernstige reken- en wiskundeproblemen			x	
Aanbod voor leerlingen met meer dan gemiddelde intelligentie				x
Aanbod voor leerlingen met minder dan gemiddelde intelligentie				x
Aanbod voor leerlingen met lichte gedragsproblematiek				x
Aanbod voor licht motorische ondersteuningsbehoeften			x	
Rolstoeltoegankelijkheid gebouw (entree, toilet, lokalen)				x
Protocol voor medische handelingen				x